روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

شنبه ۱۶ فروردین ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وسوم ■ شماره ۹۳۵۸

سرمایه گذاری برای تولید

■ حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
بزرگ ترین عیب آن است که صفتی را عیب دانی که مانند آن در خودت باشد.

■ اذان ظهر: ۱۲:۰۷ ■ غروب آفتاب: ۱۸:۲۹
■ اذان مغرب: ۱۸:۴۸ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۴
■ اذان صبح فردا: ۴:۱۸ ■ طلوع آفتاب فردا: ۵:۴۴

حافظ
حافظ ار آب حیات ازلی می خواهی
منبعش خاک در خلوت درویشان است

صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

■ پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: سیدمجتبی صادقی
■ معاونان سردبیر: شهرام فرهنگی، علی عمادی، شاهین امین، حامد فوقانی
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
■ مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار:
■ مدیر: پروانه بهرام‌نژاد
■ دبیر: مریم باقرپور
اقتصاد:
■ مدیر: حسین لطفی
■ دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر:
■ مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
■ دبیر: لیلی خرسند

ایرانشهر:
■ دبیر: زهرا عباسی
تندرستی:
■ مدیر: عیسی محمدی
■ دبیر: مریم سرخوش
سرنخ:
■ مدیر: جواد عزیزی
■ دبیر: محمد جعفری
دانستنیها:
■ مدیر: ساسان شادمان
■ دبیر: زهرا خلجی
سرزمین من:
■ مدیر: محمد باریکانی

جامعه:
■ دبیر: فهیمه طباطبایی
گزارش:
■ مدیر: مسعود میر
■ دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون):
■ مدیر: سعید مروتی
■ دبیر: علیرضا محمودی
صفحه آخر:
■ دبیر: جواد نصرتی
طرح و گرافیک:
■ دبیر: محمدعلی حلیمی

عکس: همشهری/ مناعادل

گشت و گذار بهاری تهران

آشنایی با برخی از پارک ها و تفرجگاه های تهران که می توان طراوت و تازگی بهار را در آنها تجربه کرد

فاطمه عباسی

همه آنها که در تهران زندگی می کنند، خوب می‌دانند که آن روی سکه این شهر شلوغ پر از آسمانخراش و کسالت و خستگی، شهری زیباست که تفرجگاه‌هایش در فصل بهار جان می‌دهند برای گذران یک روز مفرح. طبیعت‌گردی در تهران جزو زیباترین تجربه‌هایی است که می‌توانید در بهار داشته باشید. در پایتخت بوستان‌ها و پارک‌های جنگلی بسیاری وجود دارند که می‌توانند روزتان را بسازند و خاطره‌ای خوش در ذهنتان باقی بگذارند. خلاصه که شهر کاخ‌ها، موزه‌ها و پارک‌ها آن‌قدر دیدنی و زیبایی دارد که نخواهید آن را فقط با شلوغ‌بودنش در ذهنتان قاب کنید. پس تا فروردین تمام نشده و طبیعت و آب و هوا سرسازگاری دارند، راهی یکی از تفرجگاه‌های تهران شوید و این هوای بهاری را نفس بکشید.

مکث

پل طبیعت

پل طبیعت تهران حالا دیگر تبدیل به یکی از نمادهای پایتخت و یکی از جاهای دیدنی پررفت‌وآمد شده است. این پل، پارک طالقانی را به پارک آب و آتش وصل می کند و از روی اتوبان مدرس رد می‌شود. این سازه عظیم، با طراحی ارگانیک، شکلی شبیه به درخت دارد که پیوستگی بین دو پارک و فضای سبز را ادامه می‌دهد. این پل یک فضای ۳طبقه است که یک طبقه برای شکم‌گردی، یک طبقه با نیمکت و دیوارهای شیشه‌ای جهت استراحت و طبقه آخر برای پیاده‌روی و تماشای غروب خورشید مناسب است. علاوه بر این می‌توانید در پارک آب و آتش یا پارک طالقانی هم مستقر شوید و یک روز خوب را رقم بزنید.

پارک جمشیدیه

در شمالی ترین نقطه پایتخت و در انتهای خیابان نیاوران یکی از زیباترین پارک‌های تهران قرار دارد. پارک جمشیدیه بافت کوهستانی و البته بسیار سرسبز و زیبایی دارد. در این فصل اگر خوش‌شانس باشید، مه غلیظی پایین می آید، پارک را فرامی گیرد و زیبایی‌اش را دوچندان می کند. جالب است بدانید که ابتدای پارک جمشیدیه، بخشی از مسیر صعود به توچال نیز محسوب می‌شود.

پارک ملت

پارک ملت از جمله مهم‌ترین و معروف‌ترین پارک‌های تهران است. این پارک ۳۴هکتار وسعت دارد و با این حساب، در لیست بزرگ‌ترین پارک‌های تهران نیز قرار می‌گیرد. این پارک دارای درختانی کهنسال، آبنمایی زیبا، بخش‌های تفریحی و ورزشی متعدد، بوفه، رستوران و هر آنچه برای تفریح و سرگرمی نیاز دارید، است. پارک ملت در تمامی فصول سال به شکلی خاص زیباست، اما واقعا در بهار هوای آن بسیار دلپذیر می‌شود.

پارک قیطریه

پارک قیطریه یکی از بهترین پارک‌های تهران و تجربه طبیعت‌ناب در دل ترافیک و شلوغی شهر است. صدای پرندگان را به گل‌های رنگارنگ گوشه‌وکنار پارک، فواره‌ها، استخر مرکزی، خنکای درختان سبز و بالابلند این پارک اضافه کنید و ببینید چه فضای رویایی‌ای در دل شهر خلق می‌شود؛ جایی که می‌توانید هم برای پیاده‌روی و هم برای خلوت‌کردن با خودتان روی آن حساب کنید.

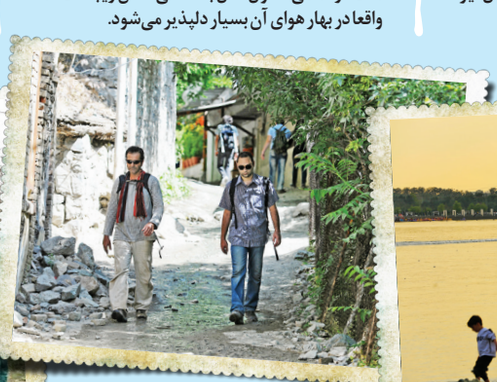

پارک جنگلی و دریاچه چیتگر

پارک جنگلی چیتگر از معروف‌ترین پارک‌های جنگلی تهران است. این پارک در غربی‌ترین نقطه تهران قرار دارد، در ایام بهار، هوای آن بسیار دلپذیر است و می‌توانید از دوچرخه‌سواری یا گشت‌وگذار در این پارک جنگلی زیبا نهایت لذت را ببرید. دریاچه چیتگر هم در نزدیکی همین پارک جنگلی قرار گرفته و جای خوبی برای گذراندن یک روز بهاری است. مجموعه دریاچه چیتگر تقریبا به یک شهرک تفریحی تبدیل شده و امکانات زیادی برای خوشگذرانی دارد. اینجا هم به جمع‌های دوستانه خوش می‌گذرد و هم به جمع‌های خانوادگی با کودکان.

دربند و درکه

شاید دربند و درکه را نتوان بخشی جداگانه از تهران دانست، اما در دورترین بخش شمالی شهر تهران قرار دارند. دلیل اصلی جذابیت دربند و درکه برای مردم این است که کوچه‌ها و ساختمان‌های این مناطق هنوز تا حدودی سبک قدیمی و طبیعی خودشان را حفظ کرده‌اند؛ یعنی قرار است از کوچه‌هایی عبور کنید که آب از وسط‌شان جاری است و کوچه هم عرض چندانی ندارد، اما در هر دو طرف با گل و گیاهان طبیعی پوشیده شده است. بازدید از این دو منطقه کوهستانی در فصل بهار حال و هوای خاصی دارد. در بهار خبری از سوزش آفتاب یا سرمای زمستان نیست؛ پس می‌توانید با خیال راحت به دل کوه بزنید.

پارک جنگلی لویزان

اگر می‌خواهید یکی از جاهای گردشگری تهران را تجربه کنید که در آن کاملا از شلوغی و سروصدای شهر به دور باشید، حتما پارک جنگلی لویزان را انتخاب کنید. جالب اینجاست که منطقه لویزان اصلا جنگل نبوده و به‌صورت یک زمین بایر در شمال‌شرقی تهران قرار داشته تا اینکه در سال ۱۳۴۲ جنگل شیان به‌صورت مصنوعی در آن ایجاد شده است. یکی از بهترین بخش‌های پارک که دیدن آن را نباید از دست بدهید، باغ پرندگان تهران است. این باغ ۲۳هکتاری خانه ۶۵۰۰ پرنده است که در قفس یا زیر توری سرتاسری زندگی می کنند. دیدن این پرندگان می‌تواند هم برای شما لذتبخش باشد و هم برای کودکانتان تجربه جدیدی فراهم کند.

دریاچه چیتگر

پارک ملت

تهران نامه

آیین‌های بهاری تهران

بسیاری از آیین‌ها و باورهای مردمی با گذر زمان تغییر کرده و برخی از آنها فراموش شده‌اند. برخی هم هنوز پابرجا مانده و به روال گذشته برگزار می‌شوند. با اینکه نوروز به پایان رسیده بد نیست برخی از آیین‌ها و سنت‌های گذشتگان را پیش از نوروز و در ایام عید مرور کنیم.

نوروز: تهرانی‌ها هم مانند دیگر هموطنان ایرانی نوروز را گرامی می‌داشتند. خانه‌تکانی، جشن چهارشنبه‌سوری، خرید نوروزی، سبز کردن سبزه، پختن سمنو، راه‌اندازی نمایش‌های حاجی‌فیروز، پختن شیرینی عید و پهن کردن سفره هفت‌سین از عادت‌های مردم تهران در نوروز بوده و هست.

چهارشنبه‌سوری تهرانی: هنوز چهارشنبه‌سوری در تهران جایگاه ویژه‌ای دارد. شور و شوق مردم این ابرشهر هنگام برپایی این جشن قابل توصیف نیست و در هیچ‌یک از شهرهای کشور نمی‌توان مانند آن را سراغ گرفت. در گذشته هم این آیین با روشن کردن آتش و پریدن از روی آن و بازی‌هایی مثل قاشق‌زنی برگزار می‌شد.

شب عَلفه: در تهران قدیم، شب قبل از تحویل سال را شب عَلفه می گفتند. آنها قبل از تحویل سال بر سر مزار درگذشتگان خود می‌رفتند و برای شادی ارواح آنها فاتحه می‌خواندند و خیرات می‌دادند. در این شب غذاهایی مانند سبزی‌پلو با ماهی، کوکوسبزی و سیر تازه خورده می‌شود. همچنین مردم این شهر رسم داشتند که سفره هفت‌سین را در همین شب پهن کنند.

سیب مورود، میوه ویژه هفت‌سین: «مورود» نام روستایی در جاده چالوس است که مسیر آن از پل‌خواب می‌گذرد. سیب‌های این روستا بی‌همتا، خوشمزه و لذیذند. در گذشته مورودی‌ها سیب‌های خود را بعد از برداشت انبار می‌کردند و تا شب عید نمی‌فروختند. شب عید این سیب‌ها را بار چهارپایان می‌کردند و به بازار تهران می‌آوردند و می‌فروختند، چون مردم تهران اصرار داشتند سیب شب عیدشان باید محصول باغ‌های مورود باشد.

روشن کردن چراغ: مردم تهران قدیم رسم جالبی در شب سال تحویل داشتند. آنها همه چراغ‌های نفتی، اعم از فانوس و گردسوز و حتی منقل ها را روشن می‌کردند و در روشن ماندن آنها نیز دقت داشتند. این چراغ‌ها باید تا صبح روز دوم فروردین روشن می‌ماندند و به همین دلیل، مدام نفت‌گیری می‌شدند.

سیزده‌بدر: مردم استان تهران مانند سایر مردمان و اقوام ایرانی در سیزده‌بدر به‌صورت گروهی و یکپارچه کنار آب و نواحی سرسبز اطراف شهرهایشان می‌رفتند و تا نزدیک غروب آنجا می‌ماندند.

تهران مصور

روایت سلام نوروزی

«سلام نوروزی» از مراسم اصلی آیین نوروز در دوران قاجار بود که اهمیت ویژه‌ای داشت و به‌صورت «سلام عام نوروز» در تخت مرمر کاخ گلستان برگزار می‌شد. مراسم اصلی «سلام نوروزی» بود که در ۳بخش برگزار می‌شد: سلام عام تحویل، سلام عام تخت مرمر و سلام خاص سردر. چند گام به در ورودی تالار مانده، سفره سپید بزرگی می‌گستردند و بساط هفت‌سین را روی آن می‌چیدند. این سفره تا شاه‌نشین که محل قرار گرفتن تخت مرصع فتحعلی‌شاه بود، ادامه داشت. آنگاه شاه قاجار غرق در جواهرات و نشان‌های سلطنتی وارد می‌شد و بر تخت می‌نشست. مجلس جشن نوروز یا سلام عام ۳ تا ۴ساعت طول می‌کشید و پس از آن مراسم پایان می‌یافت.

این محله...

بهارانه‌ای از محله بهار

سیدسروش طباطبایی‌پور

مگر می‌شود در تهران، حرف از بهار به میان آورد و از خیابان بهار پایتخت یادی نکرد؛ خیابانی که به افتخار قرار گرفتن خانه ملک‌الشعرای بهار، شاعر بلند آوازه معاصر در کوچه‌پس کوچه‌هایش، چنین نام زنده و بهارانه‌ای را برای خود برگزیده و سال‌هاست یکی از محله‌های خوشنام و پرانرژی پایتخت است. حالا به افتخار نخستین روزهای فصل شکفتن، گشتی در محله بهار تهران می‌زنیم و تاریخ آن را بررسی می کنیم.

نامش

محمدتقی بهار که او را ملک‌الشعرا می‌نامند در مشهد متولد شد؛ اما به‌خاطر عشقش به آزادی و مشروطه‌خواهی به تهران آمد و در خانه‌ای در خیابان بهار کنونی تهران ساکن شد. خانه‌ای که زمان ساختش به دوره پهلوی اول باز می‌گردد و مثل افکار بهار، ساده و صمیمی است. این خانه در بن‌بست گوهر در محله بهار واقع است و با وجود اینکه در سال ۱۳۸۲ در فهرست آثار ملی قرار گرفت، اما هنوز شرایط چندان مناسبی ندارد. برخی معتقدند حضور محمدتقی در این محل، باعث شد که نامش را برای محله بهار برگزینند.

تاریخش

این محله نیز مثل بسیاری از محله‌های قدیمی تهران، در ابتدا خارج از محدوده تهران قدیم بود و به‌خاطر جوی آبی که از محله عباس‌آباد در آن جاری بود، باغ‌های باصفایی داشت. اما آهسته‌آهسته از سال ۱۳۲۰ به بعد، به‌خاطر نزدیکی به مراکز نظامی، افسران در آنجا خانه خریدند و محله بهار، آباد شد. نکته جالب در این محله، وجود خانه‌های امروزی و جدید در کنار خانه‌های دیروزی و قدیمی است؛ در برخی از این خانه‌ها، هنوز آب‌انبار وجود دارد و ما را به یاد میراب‌ها و نحوه آبرسانی در گذشته‌های دور تهران می‌اندازد.

مکان‌هایش

خیابان بهار، برای خودش یک شهر است؛ شهری که در آن از مسجد و مدرسه گرفته تا استادیوم، تالار، هتل، بیمارستان و رستوران در کنار هم جمعند و کسانی که در محله بهار زندگی می کنند، برای تامین نیازهای خود لازم نیست از محله خود خارج شوند؛ مثلا یکی از اولین ورزشگاه های ایران، استادیوم امجدیه یا شهید شیرودی کنونی است که در انتهای خیابان ورزنده در جوار این محله واقع است. یا بیمارستان شهربانی و ایرانشهر، در بخش شمالی این محله قرار دارد. در شمالی‌ترین نقطه این محله هم موزه عکسخانه شهر قرار دارد؛ موزه‌ای که نخستین موزه تخصصی عکس در ایران است.

بخش جنوب و شمال

محله بهار از شمال به خیابان بهارشیراز، از جنوب به خیابان انقلاب، از شرق به خیابان دکترعلی شریعتی و از غرب به خیابان بهار محدود است. خیابان بهار که یک خیابان شمالی-جنوبی است، از حدفاصل خیابان طالقانی به ۲بخش جنوبی و شمالی تقسیم می‌شود. بخش جنوبی این خیابان بورس فروش لوازم کودک است. بخش شمالی آن هم به‌خصوص از اواسط بخش شمالی آن، پر از مغازه‌های متنوع و رنگارنگ است. در واقع یکی از محله‌های زنده و پر جنب وجوش تهران، محله بهار تهران است.